

Stichting Fonds van het College van Vrouwen Kraammoeders

De Goemoers

Jaarverslag 2025

Stichting Fonds van het College van Vrouwen Kraammoeders

De Goemoers

Secretaris:
Chantal ter Haar
Oude Rijn 44b
2312 HG Leiden
071 - 5144965

De Goemoerskamer
in Diaconaal Centrum De Bakkerij
Oude Rijn 44b
2312 HG Leiden

Rekeningnr.: NL 37 INGB 0001 6535 92
t.n.v. St. Fonds van het College van
Vrouwen Kraammoeders
te Leiden

info@debakkerijleiden.nl
www.debakkerijleiden.nl

De Goemoerskamer

Inleiding

Sinds de oprichting in 1582 gaven De Goemoers al 443 jaar hulp aan arme Leidse kraamvrouwen! Officieel heten we Stichting Fonds van het College van Vrouwen Kraammoeders. Goemoers is een verbastering van goede moeders. Over het ontstaan van het College leest u meer in dit jaarverslag.

Al eeuwenlang wordt er door de Vrouwen Kraammoeders hulp gegeven aan arme kraamvrouwen in Leiden. Hulp in natura, of in geld. De laatste tien jaren, van 2014 tot en met 2024, was dat een groot babypakket met kleertjes, beddengoed, verzorgingsproducten, hydrofiel doeken, kruiken en kleine speeltjes, in samenwerking met de landelijke Stichting Babypullen in Heerhugowaard.

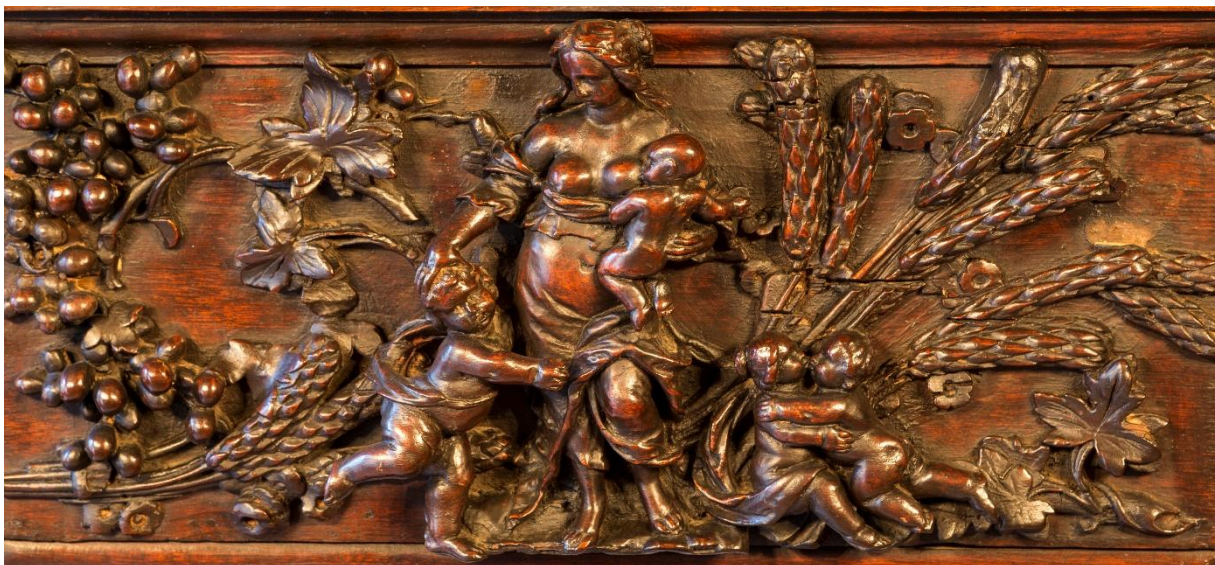
Met ingang van 2025 is het werk van De Goemoers echter ingrijpend veranderd door een wijziging in het beleid van de Stichting Babypullen, waarover meer in dit jaarverslag. De Goemoers geven nu geen pakketten meer uit.

Wat wél nog steeds doorgaat is de inzameling van babypullen in de rode container in het Atrium van Diaconaal Centrum De Bakkerij: zoals al vele jaren een grote stroom met volle zakken en pakken.

In 2025 zijn we erin geslaagd het College van Vrouwen Kraammoeders uit te breiden met vier nieuwe regentessen. Bovendien werd een onderzoek gestart naar de toestand van de schouw uit 1682 in de Goemoerskamer, in het bijzonder naar het schilderij met Het Laatste Oordeel. Ook wordt er bekeken of de door de Diaconie opgezette luierbank voortgezet kan worden door De Goemoers.

Last but not least werd er een begin gemaakt met het beschrijven van de historie van de Vrouwen Kraammoeders. Hopelijk leidt dat tot een informatief boekje.

Henriëtte van den Broek, voorzitter
Februari 2026

De Barmhartigheid op de schouw (houtsnijwerk, Hermanus Groen)

Doelstelling van de Stichting Fonds van het College van Vrouwen Kraammoeders

Uit de Statuten van 30 augustus 2023

Artikel 2. Doel

1. De Stichting heeft ten doel:

- Het werk van de oorspronkelijke oprichters van de Stichting in vijftienhonderd tweeëntachtig (1582) voort te zetten door materiële en/of financiële hulp te geven aan kraamvrouwen en hun kinderen die dat nodig hebben.
- De regentenkamer, de Goemoerskamer, in stand te houden en te onderhouden.
- En voorts al hetgeen in de ruimste zin met één en ander verband houdt, daartoe bevordert en/of daartoe bevorderlijk kan zijn.

2. Ten einde het doel te verwezenlijken heeft de Stichting Heilige Geest of Arme Wees- en Kinderhuis gevestigd te Leiden desgewenst statutair het recht om tenminste één maal per jaar de Goemoerskamer te inspecteren.

3. De Stichting heeft niet ten doel het maken van winst.

Om de Goemoerskamer in stand te houden, te onderhouden en zo nodig te restaureren, moet er een financiële reserve aangehouden worden.

Relatie met de Diaconie

De Stichting Fonds van het College van Vrouwen Kraammoeders is een zelfstandige organisatie, die van oorsprong stedelijk én diaconaal is. De Goemoers hebben haar domicilie in Diaconaal Centrum De Bakkerij in het eeuwenoude Huiszittenhuis aan de Oude Rijn in Leiden. De band met de Diaconie Protestantse gemeente Leiden (en haar voorgangers) bestaat al sinds de oprichting van De Goemoers in 1582. Met beide huidige diaconieën in De Bakkerij, de Protestantse- en de RK Diaconie, wordt samengewerkt.

In Diaconaal Centrum De Bakkerij bevindt zich de eeuwenoude regentenkamer, de Goemoerskamer, met de monumentale schouw uit 1682. De Goemoers vergaderen nog altijd in deze historische kamer.

De Diaconie Protestantse gemeente Leiden is eigenaar van de Goemoerskamer zoals vastgelegd is in de *Vaststellingsovereenkomst en vestiging kwalitatieve verbintenis*, op 8 januari 1997.

Het meubilair is van de Vrouwen Kraammoeders, die de kamer gebruiken, onderhouden en beschermen. Er wordt door hen geen huur betaald aan de Diaconie. In het verleden is afgesproken dat de kosten die de Diaconie zou kunnen rekenen voor verwarming en verlichting (85 gulden per jaar, notulen Diaconie 24 maart 1953) als gift aan De Goemoers geschonken wordt.

Met toestemming van De Goemoers kan door derden gebruik gemaakt worden van de kamer, waarbij rekening gehouden moet worden met de kwetsbaarheid van kamer en meubilair.

Relatie met het Weeshuisbestuur

In de gewijzigde statuten (31 augustus 2023) werd de eeuwenoude relatie met het bestuur van de Stichting Heilige Geest of Arme Wees- en Kinderhuis weer aangehaald.

Het College van Vrouwen Kraammoeders

Tot 28 november 2025 bestond het College van Vrouwen Kraammoeders uit:

- Henriëtte van den Broek, voorzitter
- Chantal ter Haar, secretaris
- Harry Jurgens, penningmeester

Na een aantal gesprekken met kandidaat-bestuursleden, is per 28 november 2025 het College uitgebreid met vier nieuwe regentessen:

- Erika Anghel
- Bettina Brunt
- Daniëlle Kiele
- Antje Ras

Achterste rij: Antje Ras, Erika Anghel, Bettina Brunt, Daniëlle Kiele
Voorste rij: Harry Jurgens, Henriëtte van den Broek, Chantal ter Haar

Op termijn zullen Henriëtte van den Broek en Harry Jurgens aftreden. De taken binnen het College zullen in 2026 opnieuw verdeeld worden.

Het College vergaderde drie maal in 2025 in de oude samenstelling. De bestuursleden spraken elkaar daarnaast zeer regelmatig in De Bakkerij. Lopende zaken werden bovendien vaak afgehandeld per e-mail of telefoon. Met de nieuwe bestuursleden werd voor het eerst vergaderd op 28 november 2025.

De hulpverlening

Op 21 februari 1582 benoemde het Stadsbestuur van Leiden zes 'craemversorgsters': *'bevindende dat zoo heilzaam een werk (de zorg voor arme kraamvrouwen) beter verricht zoude worden door nauwer bepaling, hebben die van den Gerechte voor de Kraamverzorgsters en Aalmoesseniers omstandiger instellingen gemaakt'*. Dat was het officiële begin van De Goemoers. Al bijna vier en een halve eeuw wordt er dus hulp gegeven aan arme kraamvrouwen in Leiden, vanuit de Goemoerskamer, de historische regentenkamer in het Huiszittenhuis. Maar ook daarvoor gebeurde dat al. Het was een van de taken van de huiszittenmeesters in het Huiszittenhuis aan de Oude Rijn (tegenwoordig Diaconaal Centrum De Bakkerij).

In 1582 gingen de stad en de diaconie van de Nederduits-Gereformeerde Kerk samen verder met één organisatie voor de Leidse armenzorg. De ene helft van de huiszittenmeesters werd benoemd door de stad, de andere helft waren door de kerk benoemde diakenen. Een gemengde instelling, stedelijk en diaconaal, die verantwoording schuldig was aan het stadsbestuur. Het Huiszittenhuis zorgde voor de bedeling van de *huissittende* armen (waaronder arme kraamvrouwen), die wél een onderkomen hadden, maar te weinig geld om rond te komen.

Om voor hulp in aanmerking te komen moest een kraamvrouw eeuwen geleden mét haar man, minstens zes weken binnen de stad Leiden gewoond hebben. Zij kreeg dan een pakket met luiers en een hemd voor de kraamvrouw en vier weken lang wat geld. In de winter bracht de knecht van het Huiszittenhuis turf om de kachel te laten branden.

Een -laatste- babypakket uit 1973, dat nog aanwezig is in de Goemoerskamer, bestaat uit een molton, een oranje wollen dekentje van de Leidse Dekenfabriek Van Wijk, zes oogjesluiers, vier overslaghemdjes en twee truitjes met smokwerk.

Na de 70-tiger jaren van de vorige eeuw kreeg de kraamvrouw een financiële bijdrage, zodat zij zelf de benodigde babyspullen kon kopen. Toen De Goemoers begin 21ste eeuw interden op hun kapitaal werd gezocht naar een oplossing.

Samenwerking met de Stichting Babyspullen

Die werd gevonden in de Stichting Babyspullen in Heerhugowaard, waarmee sinds oktober 2014 wordt samengewerkt. Het is een landelijke organisatie met vele vrijwilligers, die door heel Nederland meer dan 200 inzamelpunten voor babyspullen heeft met rode containers.

Er staat ook een rode container met het logo van Stichting Babyspullen in het Atrium van De Bakkerij. Alles wat een baby nodig heeft kan in die container gedeponereerd worden. Behalve kleertjes zijn ook verzorgingsproducten voor baby's, beddengoed, kruiken, kleine speelgoedjes, boekjes en hydrofiel doeken zijn welkom.

Met een gratis start- of vervolgpakket van Stichting Babyspullen (voor jongen of meisje) kan de kraamvrouw een hele tijd doen. Er zitten meer dan 120 artikelen in het pakket!

In Nederland wordt één op de 13 baby's geboren in armoede; in de grote steden nog veel meer! Stichting Babyspullen hanteert de slogan: *'omdat elk kind recht heeft op een goede start'*.

Nieuwe procedure van aanvragen en uitgifte pakketten in 2025

In verband met de toenemende vraag naar babypakketten in het land en de steeds stijgende kosten besloot de Stichting Babyspullen alleen nog pakketten te verstrekken als een gemeente, in ons geval Leiden, hen voor elk uitgegeven pakket een bijdrage zou geven van € 80,-. Babyspullen berichtte ons dat zij met ingang van 2025 een samenwerkingsovereenkomst gesloten heeft met de Gemeente Leiden, zoals al met zovele gemeenten in het land. De zorg voor kraamvrouwen die moeten rondkomen van een minimum kan hierdoor gelukkig ook in Leiden doorgaan, zij het niet meer via De Goemoers.

De nieuwe procedure van de Stichting Babyspullen houdt in dat elke hulpverlenende instantie vanaf 1 januari 2025 zélf een pakket moet aanvragen bij Babyspullen en zich daar moet registreren met een account. Na goedkeuring van de aanvraag wordt het babypakket vervolgens rechtstreeks per bode thuisbezorgd bij de aanstaande kraamvrouw.

Info hierover is te vinden op: www.stichtingbabyspullen.nl

Voor De Goemoers betekende dit een ingrijpende verandering: er konden met ingang van januari 2025 bij ons geen pakketten meer aangevraagd en door ons niet meer uitgegeven worden.

Vermeldenswaard is dat er in 2025 door de Stichting Babyspullen 64 pakketten uitgegeven werden in Leiden. Een respectabel aantal! Waarschijnlijk ligt dat aantal aan de grotere bekendheid van Babyspullen. In de brochure van de Gemeente Leiden, *Vergoeding en hulp voor Leidenaren met een laag inkomen*, wordt naar de Stichting Babyspullen verwezen. Deze brochure ligt onder andere in de buurthuizen.

Wat wél bleef: de inzameling van babyspullen

Nog steeds weten heel veel mensen de weg te vinden naar de rode container in De Bakkerij om babyspullen te doneren, waar aanstaande moeders in Nederland mee geholpen kunnen worden. Stichting Babyspullen heeft bovendien in juni 2025 de inzameling wat betreft de kleertjes gewijzigd in maatje 50 t/m 80. Daar worden pakketten van samengesteld, voor een jongen of meisje. Dat ene pakket vervangt het start- en vervolgpakket. De grote kartonnen doos met inhoud, waar een matrasje in ligt, kan als wiegje gebruikt worden.

In de rode container worden vaak spullen gevonden die de Stichting Babyspullen niet kan gebruiken:

Kraamartikelen werden in 2025 eenmaal naar het Leidse inzamelpunt van Baby Hope gebracht. De Stichting Baby Hope zamelt kraammaterialen in voor projecten in Afrika, India, Zuid-Amerika en Oost-Europa. Doel is: meer hygiëne tijdens bevallingen.

Te grote kleertjes, groot speelgoed, grote schoenen, positiekleding en andere goede spullen worden regelmatig opgehaald door de De Ruytergroep uit Rijnsburg, die alles naar Oost-Europa brengt.

Vieze, versleten en aangebroken spullen gaan de vuilnisbak in.

Extratatjes

Ook dit jaar bracht Mevrouw Bakker weer setjes in cadeauverpakking (met een zelfgemaakt lakentje, sloopje of boxkleed en een knuffeltje) naar De Goemoers.

Van Maissoun Alsalem kregen we regelmatig kleurige van restjes wol gehaakte dekentjes.

Mevrouw Zonneveld maakte kleine pakketjes met kleertjes en een knuffeltje.

Met toestemming van de gulle geefsters werden deze spullen -via het Voorsorteercentrum- gebracht naar de Stichting Babyspullen, die ze -met veel dank- als extraatje meegeeft met de pakketten.

Transport en voorsorteren

De ingezamelde babyspullen worden door de vrijwilligers Harry Jurgens, Peterhans en Henriëtte van den Broek, Sam en Bea Anes en Daan en Jacqueline Schoonwater weggebracht naar het Activiteitencentrum Zwedenburg van Middin in Den Haag, een dagbestedingscentrum voor mensen met een beperking. In 2025 reden de vrijwilligers om beurten 8 keer met een auto vol met babyspullen (meer dan 30 vuilniszakken) naar Den Haag.

Op 28 maart 2025 kwamen bestuur en vrijwilligers bij elkaar in de Goemoerskamer voor een gezellige borrel. Iedereen werd bedankt voor de actieve hulp!

Andere activiteiten

Onderhoud van de kamer

Regelmatig wordt de Goemoerskamer gestoft en gezogen en worden de meubels in de boenwas gezet.

Omdat er resten boenwas zitten op het houtwerk van de schouw is geïnformeerd naar de mogelijkheden om dat te verwijderen. Een goede oplossing is daar nog niet gevonden.

Er is begonnen aan een onderzoek naar de toestand van de acht wapenschilden van Goemoers op de schouw en het schilderij met Het Laatste Oordeel. Op 8 december hebben twee restauratoren, die ons via Museum De Lakenhal aanbevolen waren, het schilderij aan een grondig onderzoek onderworpen. In januari 2026 volgt een rapport daarover. Naar aanleiding daarvan zullen we besluiten of schoonmaken en/of restaureren noodzakelijk is en hoe we dat kunnen financieren.

Onderzoek naar de toestand van de wapenschilden en het schilderij met Het Laatste Oordeel, december 2025

Presentatie naar buiten

- Op de website van De Bakkerij is onder Historie/De Goemoerskamer informatie over De Goemoers te vinden, met een filmpje uit 2011 over de Goemoerskamer.
- Incidenteel werd aan bezoekers een rondleiding gegeven in de Goemoerskamer.
- Op 15 oktober 2025 werd het Dagelijks Bestuur van de Diaconie Protestantse gemeente Leiden ontvangen in de Goemoerskamer, waar kort uitleg gegeven werd over het werk van De Goemoers en de relatie met de Diaconie.
- De vrije collecte in de Hooglandse Kerk werd in overleg met De Goemoers bestemd voor de Stichting Babyspullen. Henriëtte van den Broek lichtte in de viering van 4 mei 2025 de bestemming van de collecte toe, die € 216,- opbracht.
- De rode container in het Atrium van De Bakkerij werd voorzien van stickers met het nieuwe logo van de Stichting Babyspullen
- De nieuwe procedure van de Stichting Babyspullen stond tweemaal in de Nieuwsbrief van de Diaconie.

